

TJØRRING KIRKE

Tjørring Sogn

En kirkehistorie
i ord og billeder...

TJØRRING KIRKE

Tjørring Kirke var den eneste kirke i Tjørring ved Herning indtil færdiggørelsen af Baunekirken i 1977. Baunekirken blev bygget for at imødekomme sognets vækst i indbyggertal.

I dag bliver Tjørring Kirke benyttet lejlighedsvis ved gudstjenester og kirkelige handlinger.

Kirkens historie

Tjørring Kirke blev bygget i 1100-tallet og nævnes første gang i et håndskrevet dokument fra Ribe Stift i 1350, hvor kirken står til at skulle betale en afgift på fire skilling sølv. Lokaliteten benævnes 'Thiuringh'.

I den efterfølgende tid var kirken ejet af forskellige stormænd på egnen, og først i 1908 overgik den til selveje.

Bestående af skib og kor er kirken imod vestjysk sædvane opført af utilpassede kampesten i granit, og den er et unikt eksempel på en gennemført romansk bygningsstil.

Kirkerummet fortæller om kristendommens tilstedeværelse i Tjørring gennem tiderne med inventar i mange stilarter fra kirkens næsten tusindårige fortælling. Indtil 1972 var Tjørring et anneks til Snejbjerg Sogn.

På Frilandsmuseet Hjerl Hede findes en rekonstruktion af Tjørring Kirke, som den oprindeligt så ud i 1100-tallet.

Kirkerummets øvre del.

Orglet er et A.C. Zachariasen orgel fra 1944-45.

Kirkerummets nedre del.
Rebet til klokkeringning kan
anes øverst til højre i buen.

Hjerl Hedes rekonstruktion af den oprindelige Tjørring Kirke.

Kirken bygges ca. 1100 - 1150

Døbefonten er sandsynligvis fra samme tid som kirken og lavet i granit, 80 cm høj. Selve stilken er oprindeligt fra en herregård.

I 1882 blev en murer betalt for at rense døbefonten med saltsyre, og meget er sandsynligvis gået tabt ved denne lejlighed. I 1999 blev fordybningen rensset for cementrester.

I dåbsfadet står Kristusmonogrammet XP i relief.

Altertavlen

De to oprindelige billeder på altertavlen er forsvundet, og kun selve trærammen med ornamenterne er fra den originale tavle, lavet i 1585.

Tavlen er lavet i tidlig renæssancestil, efter at reformationen har fundet sted. Det har sandsynligvis være en særlig katekismus-tavle domineret af indskrifter i stedet for billeder.

Ved restaurering i 1936 dukkede inskriptionen på altertavlen frem sammen med de to malede lys, fra 1775.

I 1850 indsættes hovedalterbilledet, malet af Andreas From Jæger fra Viborg (1801-1873).

Et næsten identisk alterbillede af samme kunstner er ophængt i Kølkær Kirke.

På gulvet foran alteret ligger et broderet tæppe, udført og skænket af 20 kvinder i sognet og færdiggjort i 1999, indviet 2. Pinsedag ved en genåbning af kirken efter restaurering.

Prædikestol

Prædikestolen er etableret mellem 1600 og 1625 (renæssancen). Stilen med søjler kendes fra de såkaldte lektorieprædikestole, der blev udført i årene 1580 til 1650.

Soklen, som bærer prædikestolen, har muligvis været et sidealter fra katolsk tid.

Oprindeligt har den ikke været bemalt før 1850, hvor sandsynligvis også teksten er tilføjet, og den nuværende bemaling sker ved restaurering i 1936.

Udsigt fra prædikestolen.

Adgang til prædikestolen sker via en råt tilpasset åbning.

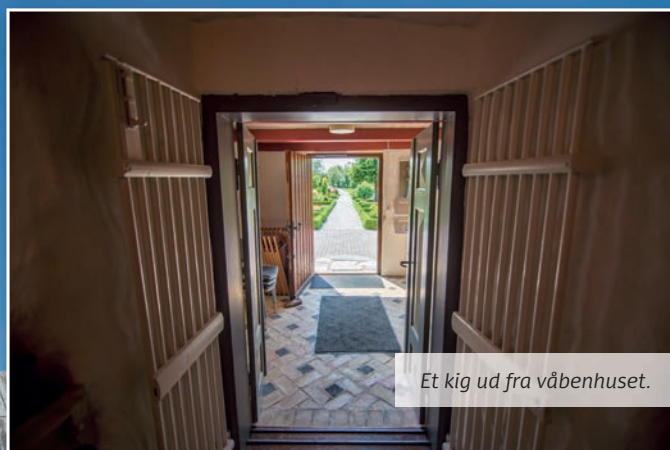
Tårn og våbenhus

I 1400-tallet opføres tårnet, og klokken tilføjes omkring 1475. Tårnet restaureres i 1789 og deraf årstallet på tårnet. Bogstaverne C V L S H V L står for Christen von Linde (den tids kirkeejer) og dennes første hustru, Sophia Hedevig von Lüttichau.

I 1800 erstatter det eksisterende våbenhus tidligere tiders våbenhus i bindingsværk.

Et kig ind i våbenhuset.

Et kig ud fra våbenhuset.

Den smukke messinglysestage.

Den syvarmede lysestage, dåbsfadet og alterkalken

Palmesøndag d. 25. marts 1945 lå der på prædikestolen et gavebrev, skrevet med rystende hånd: *"Hermed 1000 kr., som må bruges til en syvarmet lysestage til kirken. Vil pastor Davidsen nok ordne det? Lad der ikke blive nævnt tak til andre end Gud."*

Den syvarmede lysestage i kirken samt dåbsfadet og alterkalken stammer fra denne gave, med graveringen: *"Skænket af anonym Giver Aar 1945. Med Tak til Gud. Mal. 3:10"*.

Alterkalken.

Gobelenen

Gobelenen bliver ophængt d. 1. marts 1992 og er skænket af Hedvig Bensby, som nu ligger begravet på Tjørring kirkegård.

Tæppets motiv er Marias bebudelse og er fremstillet i Belgien i 1965 af Elisabeth de Saedleer, landskabsmaler og tekstilkunstner (1902-1972).

Motivet er holdt i dæmpede farver, og nederst er en bort med væverens og designerens navne.

Elisabeth de Saedeleer fremstillede efter lokal billedvæveskik tre eksemplarer af gobelenen. Et ejes af den tidligere dronning Paola af Belgien, et er skænket til Tjørring Kirke, mens ejerskabet af det sidste er ukendt.

Kirkegården

SOGNETS KIRKEGÅRD

Tjørring kirkegård er sognets kirkegård. Den består af 686 gravpladser, der er inddelt i 10 afdelinger, og disse rummer bl.a. fællesgrav med fælles mindesten, kisteplads i plæne, urne- og kisteplads i lyngområde samt et Lapidarium. Kirkegården ser ind i en tid med fornyelse og omlægning iht. 'Helhedsplan for Tjørring Kirkegård'.

JENS VEJMAND

Forfatteren Jeppe Aakjær (1866-1930) fik inspiration til sangen "Hvem sidder der bag skærmen" på en cykeltur igennem Tjørring. Her mødte Jeppe Aakjær Thomas Pedersen, der fortalte om det slidsomme arbejde som vejmand og om sin forgænger, Jens Nielsen, der kun havde fået et simpelt træbræt på sit gravsted på Tjørring Kirkegård.

Denne Jens Nielsen (1832-1901) kendes i dag som Jens Vejmand! Han blev født i Herning og levede på egnen hele sit liv. Han giftede sig med Johanne Marie, og sammen fik de 10 børn. Familien blev en del af Kristelig Lutheransk Trossamfund.

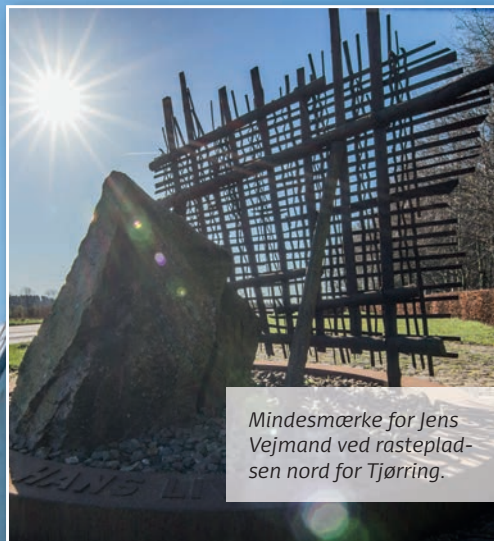
Jens Vejmand døde 68 år gammel i "Hvilehuset" i Tjørring. På gravstedet står der to gravsten foruden træbrættet. Én for Maren Cathrine (Jens Vejmands datter), og én for Elisabeth Lauridsen (Maren Cathrines plejedatter) og dennes søster Maren S. Lauridsen.

Se i øvrigt på Baunekirken.dk under fanen *kirkegården*. Her findes bl.a. oplysninger om Jens Vejmands slægt, Lauridsen-slægten, samt diverse bogtitler.

Her ses Jens Vejmands simple gravsted længst til højre.

Mindesmærke for Jens Vejmand ved rastepladsen nord for Tjørring.

Gå denne vej, så finder du let frem til Jens Vejmands gravsted.

Vil du gerne vide mere? Så kan du blandt andet gå på opdagelse i disse bøger...

”Hvem sidder dér bag skærmen...”

Dette hæfte giver et lille indblik i Tjørring Kirke, hvor Jens Vejmand ligger begravet på kirkegården. Læs om kirkens historie, opbygning, indretning og omgivelser – og bliv måske selv inspireret til et besøg.

God læselyst!